

Skala przemocy domowej w społeczeństwie o charakterze patriarchalnym na przykładzie Republiki Południowej Afryki

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) podaje, że w Republice Południowej Afryki, co sześć godzin z rąk męża lub partnera ginie jedna kobieta. Natomiast, co 80 sekund zostaje zgwałcona jedna kobieta. 40 procent Południowoafrykanek przyznaje, że ich pierwsze kontakty seksualne odbyły się przy użyciu siły. Najwyższy wskaźnik przemocy w rodzinie notuje się w Afryce, w Azji Południowo-Wschodniej i na Bliskim Wschodzie, gdzie wynosi 37 procent. W krajach Ameryki Południowej i Łacińskiej wskaźnik ten wynosi 30 procent, w Europie i Azji jest to 25 procent, a w Ameryce Północnej 23 procent.

RPA nie jest w tej kwestii wyjątkiem. WHO stworzyła raport oparty na badaniach z lat 1983-2010, według którego „ponad jedna trzecia kobiet na świecie padła ofiarą przemocy fizycznej lub seksualnej, co stanowi globalny problem o skali epidemii. [...]Według ekspertów blisko 40 proc. zabitych na świecie kobiet zostało zamordowanych przez intymnego partnera.[...]Tylko siedem procent kobiet doświadczyło przemocy seksualnej ze strony mężczyzny innego niż własny partner.”

Według rankingu utworzonego przez organizacje międzynarodowe, RPA posiada wzorcowe prawodawstwo przeciw wykorzystywaniu kobiet, zapewnia równość kobiet i mężczyzn. Zajmuje 4 miejsce wśród 53 krajów afrykańskich w związku z prawem dotyczącym kobiet w Mo Ibrahim Index on Africa. Prawodawstwo RPA daje kobietom szereg praw: do aborcji, penalizację molestowania w miejscu pracy, równość w małżeństwie, równy dostęp do oświaty czy prawo nakazujące zatrudnienie w przedsiębiorstwach liczby kobiet proporcjonalnie do odsetka kobiet w społeczeństwie. Kobiety zajmują tu również duży procent na stanowiskach politycznych, 44% miejsc w parlamencie i 40% w rządzie, a ministrem obrony jest kobieta. Mimo to, mężczyźni dominują w kadrze zarządzającej, a kobiety mają szansę przede wszystkim na niskopłatną pracę, niewymagającą wysokich kwalifikacji. Jednocześnie są znacznie bardziej niż mężczyźni narażone na bezrobocie. Na obszarach wiejskich dużo trudniej walczyć z dyskryminacją. Tutaj nadal aranżuje się małżeństwa młodych dziewcząt z dużo starszymi mężczyznami, czy podpala się kobiety, które znacznie odstają od społeczności.

Stosunek do kobiety w RPA ma wiele do życzenia, o czym świadczy liczba gwałtów, którą obecnie szacuje się na najwyższą na świecie. Niemal połowa kobiet była ofiarą gwałtu przynajmniej raz w życiu. Światowa Organizacja Zdrowia podaje natomiast, że 40% kobiet w tym kraju przeżyło pierwszy kontakt seksualny wbrew własnej woli. Podczas, gdy około 500 tysięcy kobiet zostaje rocznie zgwałconych, tylko 1 na 25 sprawców trafia do więzienia. Jednakże najbardziej szokujące są tzw. „gwałty naprawcze”. W wielu rejonach RPA gwałcone są lesbijki, aby „wyleczyć” je w ten sposób z homoseksualizmu. Mówiąc o przemocy seksualnej i biorąc pod uwagę warunki południowoafrykańskie należy pamiętać o ryzyku zarażenia się wirusem HIV. Odsetek zainfekowanych w RPA jest bowiem jednym z najwyższych na świecie- sięga aż 10% populacji. Kobiety poniżej 25 roku życia są narażone na zakażenie 3-4 razy bardziej niż mężczyźni w tym samym wieku. Amnesty International stwierdziła: "Konieczna jest natychmiastowa akcja w celu

objęcia ochroną południowo-afrykańskich kobiet, przed zagrożeniem wynikającym z połączenia zjawisk przemocy z HIV/AIDS”.

Aby lepiej zrozumieć specyfikę RPA należy wziąć pod uwagę warunki kultury afrykańskiej, gdzie nadal w większości regionów, większą część prac, zarówno tych wykonywanych w domu, jak i w polu, spoczywa na barkach kobiety. Od dzieciństwa jest uczona odpowiedzialności, służalczości oraz troski o innych ludzi, niezależnie od własnych potrzeb, pragnień czy aspiracji. W niektórych regionach Afryki to kobieta szuka i dostarcza najbliższym wodę, drewno na opał, tłucze kukurydze na mąkę, pracuje na polu i nosi najcięższe bagaże na głowie, z nieustannie obecnym dzieckiem na plecach.

W nauce to chłopcy mają pierwszeństwo, których edukacja bardzo często opłacana jest z posagu. Posag jest to majątek wnoszony mężowi przez żonę przy zawieraniu małżeństwa. W RPA za dobrze wykształconą i bezdzietną kobietę jest średnio 2500 randów czyli około 1000 złotych. Cena kobiety spada wraz z ilością dzieci. Niezależnie od tego czy w mieście, czy na wsi, lobola jest nadal praktykowana i ma dużo znaczenie w społeczności afrykańskiej. Najczęściej niezależnie od tego co kobieta czuje czy pragnie bez opłacenia loboli, rodzina nie przyjmie mężczyzny jako przyszłego męża i może oddać ją innemu mężczyźnie, którego będzie na nią „stać”. Kobiety, więc muszą przynosić dochody zarówno swojej rodzinie, jak i mężowi, nie tylko rodzić dzieci, ale i pracować. W wielu regionach Afryki, kobiety pracują od trzynastu do czternastu godzin dziennie. 80% prac na roli wykonują one same, a to co sprzedają na targach jest w 90% wyprodukowana przez nie same. Rzeczywistość RPA nie wygląda inaczej od tej typowej afrykańskiej, gdyż w godzinach pracy zazwyczaj widać kobiety spieszące się do pracy z dziećmi na plecach. Podczas, gdy mężczyźni zazwyczaj w tych godzinach, siedzą na ulicach czy w pobliskich pubach.

W większości rodzin afrykańskich nie ma również wspólnoty dóbr, co oznacza tyle, że po śmierci męża kobiecie się nic nie należy i może pozostać nawet bez środków do życia. W społeczeństwie o charakterze matnalchalnym, w którym dominujące znaczenie ma kobieta, cały majątek zostanie zabrany przez rodzinę męża, lecz będzie mogła zatrzymać dzieci oraz kilka naczyń kuchennych. W społeczeństwie typu patnalchalnego, zostaną zabrane jej nawet dzieci, a ona będzie musiała wrócić do swojej rodziny. Często w schroniskach można spotkać te kobiety, które zdecydowały się zatrzymać swoje dziecko przy sobie czy nie mogły wrócić do domów rodzinnych. Żadna osoba, kierująca się miłością do swoich dzieci, strachem przed samotnością czy nieznanym, czy bez znajomości prawa, nie odwoła się do sądu. Mimo to, kobieta afrykańska nie załamuje się i mimo trudności, którym musi stawić czoła, żyje dalej i dąży do tego, aby żyć lepiej.

Opracowała: Agnieszka Kosińska

Za: <http://www.politykaglobalna.pl/2010/10/gwalty-i-przemoc-kobiety-w-rpa-wciaz-walczą-o-rowność/>

<http://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/who-przemoc-wobec-kobiet-ma-skale-epidemii.334378.html>

http://amnesty.org.pl/no_cache/aktualnosci/strona/article/953.html

<http://mojademokracja.salon24.pl/402333.o-sytuacji-kobiet-w-afryce>

<http://www.institutobywatelski.pl/6584/blogi/mlodzi-mowia-blogi/kobieta---milczace-serce-afryki>